

Zaaknr. : 491812
Kenmerk : 492276
Datum : 21-12-2021

Projectplan conform Waterwet

Projectplan waterwet Nieuwe Mark Breda

**Waterschap Brabantse Delta
Projectplan Nieuwe Mark Breda**

Waterschap Brabantse Delta
Behoort bij besluit nr.
d.d.
Het algemeen bestuur mij bekend,
de dijkgraaf

Projectnummer:

Projectnaam: Nieuwe Mark Breda

Inhoud

Deel I	WIJZIGING VAN DE BESTAANDE NIEUWE MARK BREDa	2
1.	Aanleiding en doel	2
1.1	Aanleiding	2
1.2	Doelstelling, opgave	5
2.	Ligging en begrenzing plangebied	6
3.	Beschrijving van de waterstaatswerken	7
	Wat wijzigt er ten opzichte van de bestaande situatie:	7
4.	Beschikbaarheid van de gronden	9
5.	Effecten van het plan	9
6.	Wijze waarop het werk wordt uitgevoerd	11
7.	Beschrijving van de treffen voorzieningen, gericht op het ongedaan maken of beperken van nadelige gevolgen	12
8.	Legger, beheer en onderhoud	12
	Beheer en onderhoud	12
9.	Samenwerking	13
DEEL 2 – VERANTWOORDING		14
2.1	Wet- en regelgeving	14
2.1.1	Kaderrichtlijn Water	14
2.1.2	Waterwet	14
	Ecologie	15
	Waterkwantiteit	15
	Waterkwaliteit	15
	Maatschappelijke functies	15
2.1.5	Wet op de Archeologische Monumentenzorg	16
	Archeologisch onderzoek plangebied	16
2.1.6	Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken	16
DEEL 3 – RECHTSBESCHERMING		17
3.1	PROCEDURE	17
3.1.1	Zienswijze	17
3.1.2	Beroep en hoger beroep	17
3.1.3	Crisis- en herstelwet	17
3.1.4	Verzoek om voorlopige voorziening	17
Bijlagen:		18

Deel I **WIJZIGING VAN DE BESTAANDE NIEUWE MARK BRED A**

1. Aanleiding en doel

1.1 Aanleiding

De gemeente Breda heeft met het gereedkomen van de Haven in 2007 en de kunstmatige waterloop langs de Nieuweweg / Markendaalseweg in 2009 eerste stappen gezet in het terugbrengen van het water in de binnenstad van Breda. Destijds was het niet mogelijk het werk af te ronden en de rivier te voltooien. Belangrijkste reden was dat er nog geen zicht was op het afstoten van de Seelig Kazerne door het Rijksvastgoedbedrijf. Wel is destijds bij de besluitvorming voor de aanleg van de huidige Nieuwe Mark, vanwege een aanbestedingsvoordeel, besloten deze voor te bereiden op mogelijke verdieping van de rivier in de toekomst.

De Mark hoort bij Breda en heeft door de eeuwen heen een essentiële rol gespeeld in de ontwikkeling van de stad. De Mark, die ooit langs de stadspoorten van de middeleeuwse stad stroomde, krijgt weer ruimte. Tien jaar geleden is bevaarbaar water teruggebracht in de stad met de realisatie van de Haven. Met de bouw van de Koning Willem Alexanderbrug is de Haven opnieuw bereikbaar gemaakt voor grotere jachten en liggen er nu weer boten in het hart van de stad. Boten die straks verder kunnen varen naar het zuiden en kunnen aanmeren op unieke plekken die de historische stad Breda vanuit een nieuw perspectief laten zien.

In het laatste deel van dit traject komt de symbiose tussen de aanleg van de Nieuwe Mark en Park Seelig Zuid tot uitdrukking. Stads- en cultuurhistorie worden met de realisatie van de Nieuwe Mark teruggebracht. Breda is een oude vestingstad die een sterke relatie heeft met defensie en rijk is aan cultuurhistorisch erfgoed. Realisatie van de Nieuwe Mark is een unieke gelegenheid om de historische identiteit van Breda te versterken en zichtbaar, leesbaar én beleefbaar te maken.

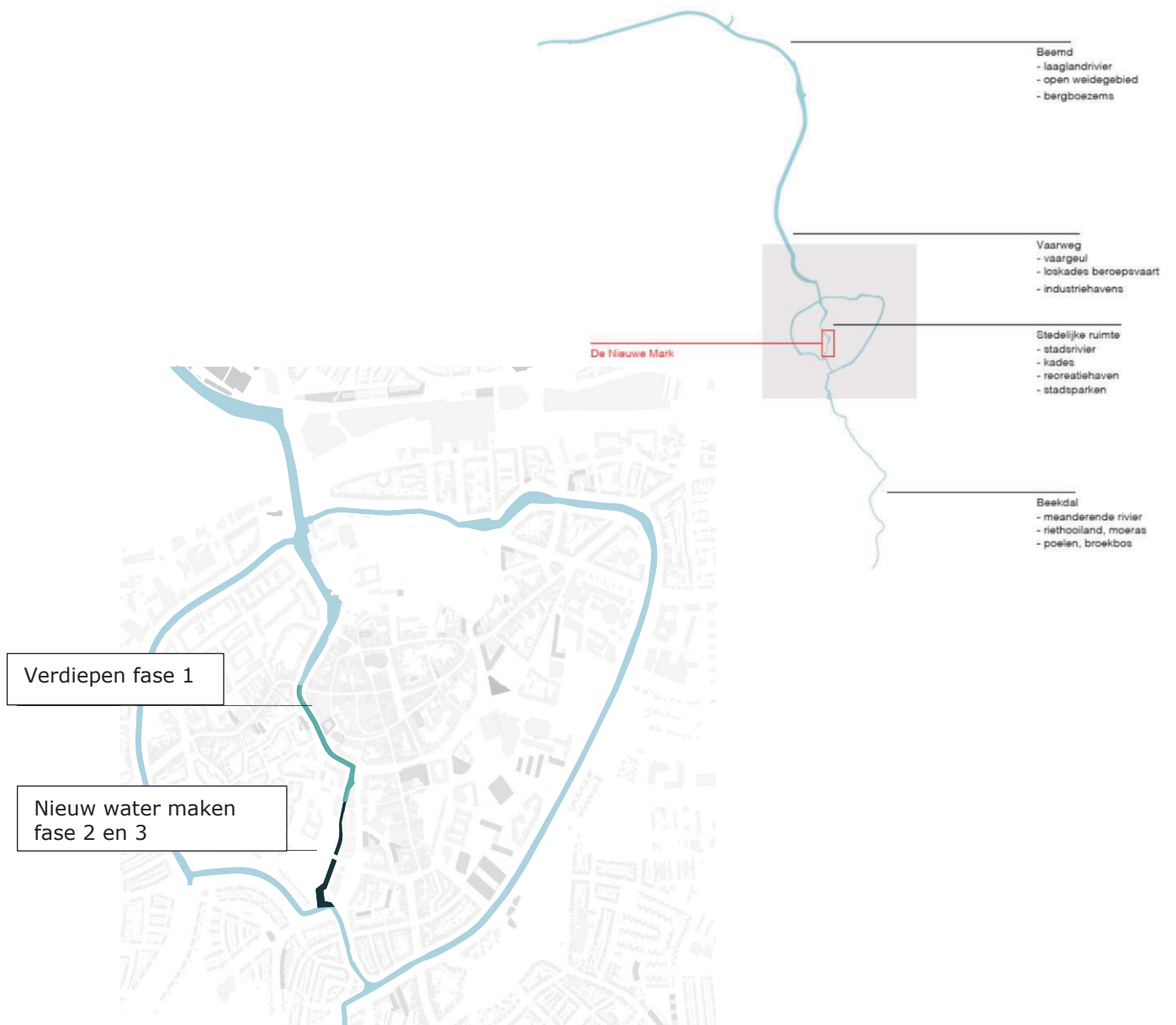
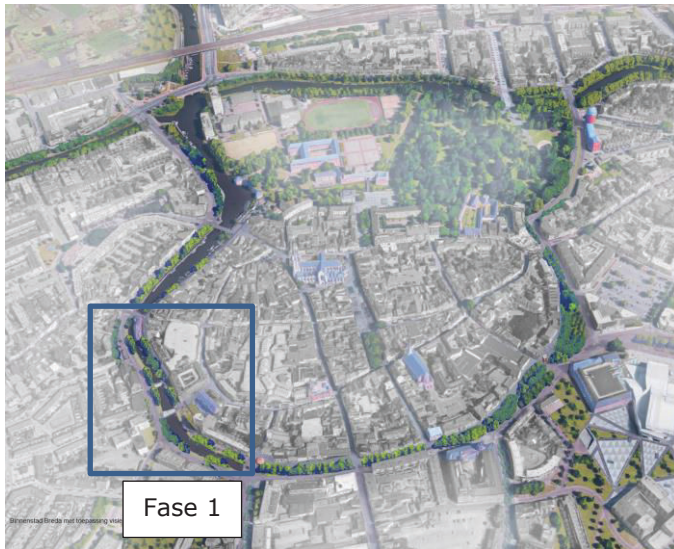
De aanwezigheid van water in dit deel van de stad creëert ontmoetingsplekken en wandelmogelijkheden en heeft mede hierdoor een positief effect op de sociale cohesie. Het beleven en gebruiken van water biedt voor de inwoners en bezoekers een nieuw perspectief. De attractiviteit van Breda wordt groter met water dat leeft, verkoeling brengt en plekken biedt om te verblijven. Het water zal een katalysator zijn voor de economische versterking in het gebied. De verblijfskwaliteit voert de overhand waardoor er een aantrekkelijk vestigingsmilieu ontstaat. Het realiseren van de Nieuwe Mark leidt tot minder verharding en maakt de stad met de toevoeging van groen meer klimaat adaptief. Deze vergroening heeft een verkoelend effect op de omgeving, maakt de stad water robuust en flora en fauna krijgen meer ruimte.

Met de gemeente Breda heeft nauw overleg plaatsgevonden over de consequenties van de realisatie van dit water. De belangen van het Waterschap zijn gericht op de kwaliteit van het water én zorgdragen voor de techniek(en) die het water 'onder controle' moet houden. Uiteindelijke doel is dat de veiligheid van de omgeving is geborgd. Eén van de onderdelen die het reguleren van het water mogelijk maakt is het regelwerk ter hoogte van de Fellenoordbrug. Dit regelwerk wordt in de tweede fase van het werk aangebracht. Voor het Waterschap is dit zo belangrijk dat wij het totale beheer over de singels, het regelwerk en de waterafvoer door de Nieuwe Mark willen voeren. Het waterschap treedt vanwege de hoofdzakelijk waterstaatkundige wijziging op als bevoegd gezag en om deze reden wordt de projectplanprocedure doorlopen.

Op 19 oktober 2021 is hiervoor een samenwerkingsovereenkomst bereikt met en de gemeente Breda over de realisatie van Nieuwe Mark.

Het opstellen van het definitief ontwerp en de uitvoering van de Nieuwe Mark zal door de gemeente Breda in twee fases worden uitgewerkt. De eerste fase is de fase 2020-2024 en loopt vanaf de Fellenoordstraat tot en met de Tolbrug bij de Haven. De tweede fase is de fase 2024-2026, dit betreft de aanleg van de Nieuwe Mark in het Seelig Park en het maken van de Fellenoordbrug.

Dit projectplan beschrijft **uitsluitend** de eerste fase van het project, het verdiepen van de huidige kunstmatige waterloop tussen de Tolbrug en de Markendaalseweg (waterpoort). De Tolbrug wordt hierbij volledig vervangen door een nieuwe brug.

Huidige situatie fase 1:

Breda is gesticht aan het water en hetzelfde water is cruciaal gebleken voor de ontwikkeling van de stad. De rivieren de Mark en de Aa brachten Breda eeuwenlang welvaart. Nu, een paar eeuwen verder, worstelt de stad met de keuzes van niet-duurzame verstedelijking uit het recente verleden, achteruitgang van stedelijke ecosystemen en een gebrek aan weerbaarheid tegen klimaatverandering.

De opgave voor de Nieuwe Mark is een kans om de natuur weer terug in de stad te brengen. Duurzaam, innovatief en op dusdanige wijze dat ook de rijke historie wordt gekoppeld aan het heden. Het verdiepen en maken van 'nieuw water' maakt de Mark weer herkenbaar als een rivier. Samen met de Singel zijn er hierdoor twee structurerende waterlichamen in de stad herkenbaar; een meanderende rivier en de statige singel.

Deze karakteristieken grijpen we aan om de identiteit van de Nieuwe Mark te versterken. Aan de basis van het ontwerp ligt de ambitie een uitgesproken natuurlijk element te realiseren dat de stad doorkruist. De ecologie in en rondom het water is leidend voor ontwerpbeslissingen. De stedelijke condities geven daarbij aanleiding om deze benadering context-specifiek te maken.

In de huidige situatie is er langs de Nieuweweg / Markendaalseweg reeds een kunstmatige rivier met hoog water. Wanneer de eerste fase is afgerond gaat het waterpeil ruim 2 meter omlaag en zullen er kades en lage kades zichtbaar zijn. Het ontwerp van de Nieuwe Mark als totaalproject volgt nagenoeg via het tracé van de in de jaren '50 gedempte Mark.

Huidige situatie ter plaatse van de Nieuweweg

Visualisatie de Nieuwe Mark ter plaatse van de Nieuweweg

Fasering

De realisatie van het totale project van de Nieuwe Mark start in 2022 en zal in het jaar 2026 worden afgerond. Het werk zal in 3 fasen worden uitgevoerd. De eerste fase is het verdiepen van de huidige Nieuwe Mark tussen de Nieuweweg en de Markendaalseweg en het vervangen van de Tolbrug voor een brug waar je onderdoor kunt varen. De realisatie start in 2022 nabij de kruising van de Markendaalseweg met de Waterstraat. De eerste fase wordt in 2024 afgerond aan de zijde van de Tolbrug. De tweede fase start in 2024 en betreft de realisatie van de Nieuwe Mark ter hoogte van Seelig-Noord (van kruising Waterstraat / Markendaalseweg tot de bestaande brug in de Fellenoordstraat). De laatste en derde fase, welke tevens zal worden uitgevoerd vanaf 2024, betreft het deel van de Nieuwe Mark op Seelig-Zuid inclusief brug Fellenoordstraat én regelwerk. Hier loopt de rivier door het toekomstig stadspark en sluit aan op de Singel.

Vanwege het gefaseerde ontwerpproces en realisatie gaat dit projectplan **uitsluitend over fase I.** Globaal is op dit moment de volgende planning bekend voor het gehele werk:

- Fase I : 2022 t/m 2024
- Fase II en III: 2024 t/m 2026

1.2 Doelstelling, opgave

De concrete opgave is het realiseren van een open verbinding tussen de Mark / Marksingel ter hoogte van de Markendaalseweg en de Haven. Hieronder staan de onderliggende doelstellingen van het Waterschap en de gemeente Breda verwoord.

Waterschap

Het Waterschap heeft als doel het reguleren van de afvoer door de Nieuwe Mark om wateroverlast en te hoge stroomsnelheden in het gebied van de Nieuwe Mark te voorkomen. Dit betekent ook meer sturingsmogelijkheden voor de afvoer door de singels. Een extra afvoerroute in de vorm van de Nieuwe Mark kan kansen bieden voor meer ecologische inrichting van delen van de singels. In het totaalontwerp zijn maatregelen getroffen om hemelwater direct te kunnen infiltreren in de bodem of te laten afvoeren naar de Nieuwe Mark. Zodoende komt het hemelwater niet meer in het riolsysteem terecht en hoeft het niet getransporteerd en gezuiverd te worden. Dit resultaat is pas zichtbaar als het totale werk is uitgevoerd.

Gemeente Breda

Doelstelling van de Gemeente Breda is de realisatie van een bevaarbare rivier. Dit door middel van een klimaat adaptief en natuur inclusief / ecologisch ontwerp. Dit moet leiden tot een betere leefomgeving en economische versterking van dit deel van de Bredase binnenstad. Ontwerputgangspunten zijn veilig en toegankelijk, maakbaar en gedragen door de omgeving.

Fase I

Door het realiseren van fase I wordt de huidige kunstmatig aangelegde bestaande Nieuwe Mark verdiept en aangesloten op het categorie A water van de Singel en Haven. Uiteindelijk, na uitvoering van alle drie de fasen, zal de stromende rivier aansluiten op de Singel.

Bestaande situatie Franciscanessenplein

Visualisatie nieuwe situatie Franciscanessenplein

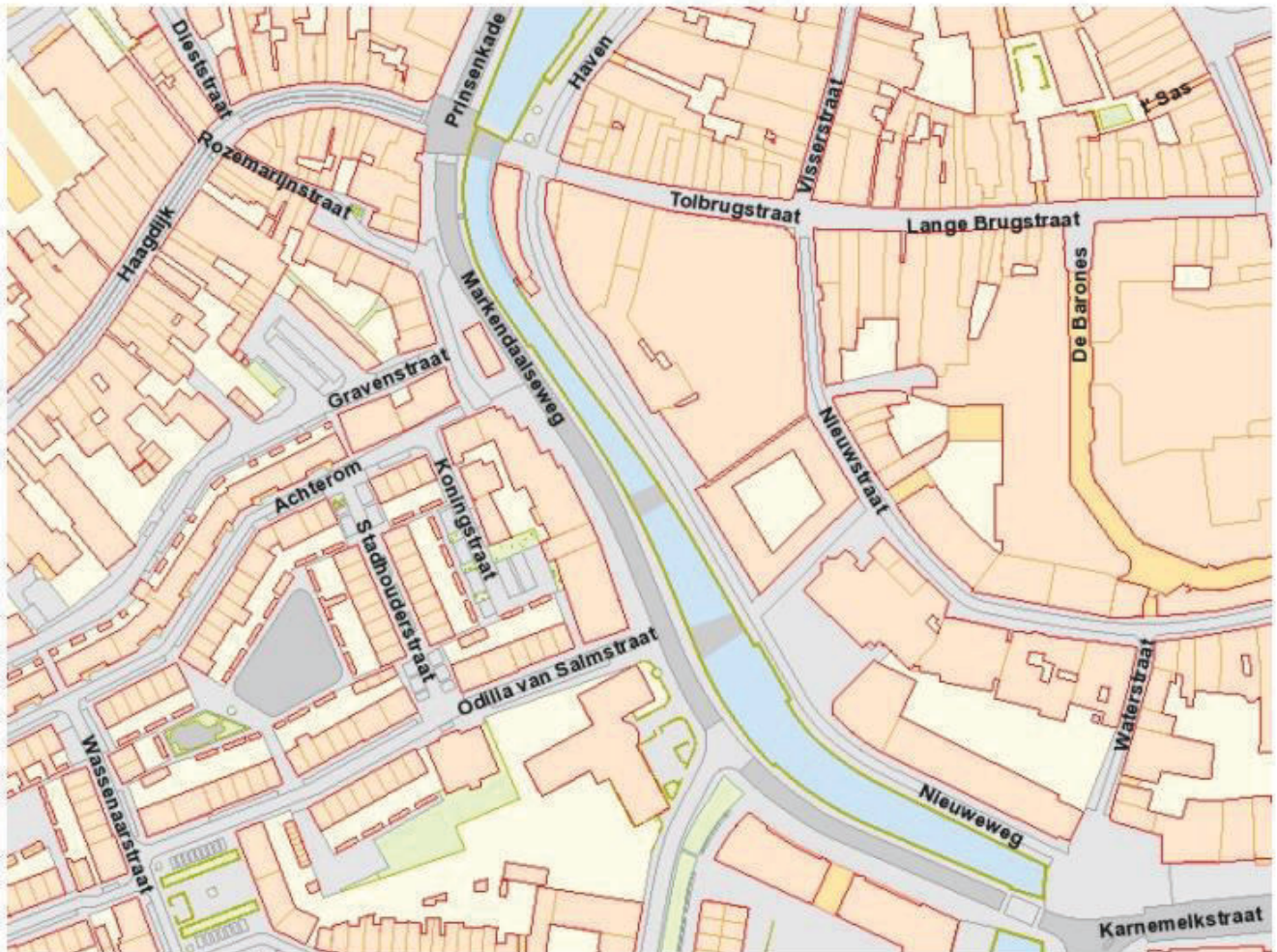
Bestaande situatie ter hoogte van Tolbrug

Visualisatie van de nieuwe Tolbrug

2. Ligging en begrenzing plangebied

De Nieuwe Mark Fase I ligt tussen de Markendaalseweg en de Nieuweweg in de gemeente Breda.

Aan deze tekening kunnen geen rechten worden ontleend © 2021

Kadastraal bekend (fase I), gemeente Breda (eigenaar):

BDA 00A	9613	(gedeeltelijk)
BDA 00A	9401	(gedeeltelijk)
BDA 00F	1970	(gedeeltelijk)

3. Beschrijving van de waterstaatswerken

Fase I van de nieuwe Mark is een oppervlaktewater welke constructief is omgeven door kademuuren. Deze bestaan respectievelijk uit damwanden, betonnen schorten en gemetselde kades. Op een deel van het traject wordt een trappartij en/of een lage kade gerealiseerd. De uitvoering van Fase I kent geen waterstaatkundige werken in de zin van: waterkeringen, ondersteunende kunstwerken en wordt ook niet gebruikt als bergingsgebied. Op de locatie van de Tolbrug wordt een nieuwe brug geplaatst waar onderdoor gevaren kan worden. In de bijlage van dit projectplan is het definitief ontwerp van de Tolbrug opgenomen

Wat wijzigt er ten opzichte van de bestaande situatie:

Bestaande situatie de Nieuwe Mark (damwanden)

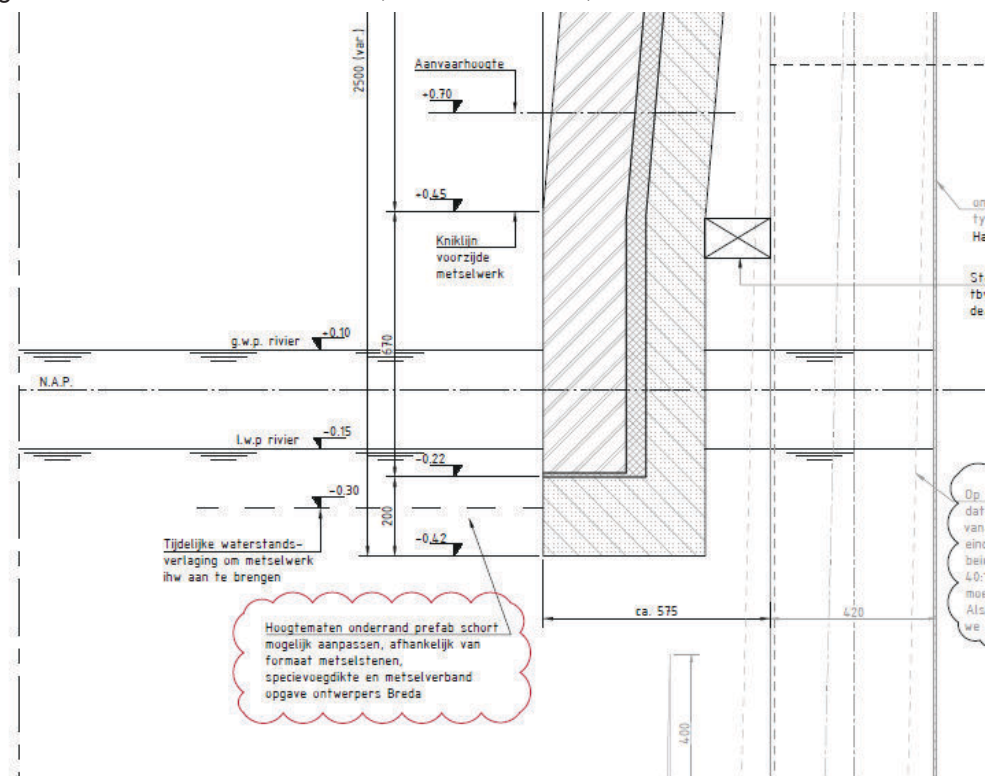

Visualisatie nieuwe situatie bestaande uit:

- damwanden
- betonnen schorten
- gemetselde kades

Afmeting, vorm en constructie

- Door het verdiepen wijzigt het waterniveau en daardoor wijzigen tevens het grondwaterniveau en grondwaterstromen in de directe omgeving. Dit heeft geen negatieve invloed (zie bijlage Geotechnisch advies van de Nieuwe Mark te Breda)
- Minimale breedte tussen de damwanden of begrenzing van de watergang = ca 7 meter;
- Minimale breedte tussen de bekleding van de wanden = ca 6 meter;
- De breedte van de bestaande rivier verandert niet;
- Minimale waterdiepte bij een waterpeil van +0 m ten opzichte van N.A.P.: 1,6 m (vloerpeil - 1,6 m ten opzichte van N.A.P.);
 - o Verdiepen bodemniveau van NAP+0,5 m naar NAP-1,6 m
 - o Verlagen rivierwaterstand van NAP+1,7 m naar NAP+0,1m

- Damwandconstructie is gedimensioneerd op een streefwaterpeil van 0,15 m - N.A.P.;
- In het natte profiel mogen zich geen vaste obstakels bevinden;
- Damwanden dienen grond dicht, waterdicht en stabiel te zijn, zodat deze niet vervormen of door de grond voorover, in de richting van het water, gedruwd kunnen worden.
- De nieuwe Tolbrug dient te voldoen aan de eisen in de vigerende Keur, het bijbehorende beleid en het Bouwbesluit.
- De stabiliteit van de taluds en de bodem van het oppervlaktewaterlichaam moet zijn gewaarborgd;
- Aangebrachte werken dienen een doelmatig onderhoud niet te belemmeren;
- In het water dienen materialen te worden gebruikt die niet uitloggen in het oppervlaktewaterlichaam of de bodem;
- De waterafvoer van de aangrenzende/omliggende percelen moet te allen tijde gewaarborgd blijven;
- De bestaande constructie wordt gewijzigd door het aanbrengen van een verdiepte betonnen bodem;

Visuele en ruimtelijke wijzigingen

De huidige kunstmatig aangelegde bestaande Nieuwe Mark is momenteel niet bevaarbaar en zal (in de derde fase) worden verdiept en aangesloten op het categorie A water van de Singel en Haven.

De huidige Nieuwe Mark is niet bevaarbaar en zal daarom worden verdiept

Detailniveau

De Nieuwe Mark geeft een impuls aan de westkant van de binnenstad van Breda, dat is nu al te zien bij de geopende Haven. Het gaat hierbij om bezoekers, bestedingen (economisch), leefbaarheid / beleving verblijfsruimte en natuurlijk recreatievaart. Elk bootje of sloep die nu het rondje singels kan varen kan na afronding van de laatste fase ook over de Nieuwe Mark.

Met realisatie van een natuur inclusieve rivier en het klimaat adaptief ontwerp draagt de Nieuwe Mark ook bij aan het voorkomen van hittestress het vergroting van biodiversiteit. Bij dit laatste is ook aandacht voor het onderwaterleven. In het GreenQuays project wordt gezocht naar de realisatie van goede beschutting voor vissen aan de voet van de kades.

Het ontwerp van Nieuwe Mark fase 1 (31 juli 2020) heeft op dit moment de status van vastgesteld definitief ontwerp.

4. Beschikbaarheid van de gronden

De werkzaamheden voor de eerste fase worden geheel op grond van de gemeente Breda uitgevoerd. De percelen blijven ook na realisatie in eigendom van de gemeente Breda.

5. Effecten van het plan

Positieve effecten van de uitvoering van de eerste fase van het doortrekken van de Nieuwe Mark:

- Hemelwaterafvoer van het omliggende gebied beter kunnen afvoeren
- Om uiteindelijk een bevaarbare rivier te kunnen verkrijgen

Effecten van de uitvoering van de eerste fase van het doortrekken van de Nieuwe Mark

Deze werkzaamheden hebben op het waterhuishoudkundige systeem geen hydrologische effecten omdat de uitvoering net als in de huidige situatie een doodlopend einde heeft ter hoogte van de Markendaalseweg. Na realisatie van fase II en III is een positief hydrologisch effect bekend. (zie bijlage Geotechnisch advies van de Nieuwe Mark te Breda)

Cultuurhistorie/Archeologie/Aardkundige waarden

De gemeente Breda heeft in samenspraak met haar archeologische dienst een Programma van Eisen gemaakt dat voorziet in de veiligstelling van het archeologisch erfgoed tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Daarnaast is reeds verkennend archeologisch onderzoek uitgevoerd ter hoogte van de toekomstige Molenbrug waar funderingsresten zijn gevonden van de grote watermolen die daar ooit heeft gestaan. (zie bijlage voor het gehele rapport)

Explosieven

Voorafgaand aan de uitvoering treft de gemeente Breda de benodigde onderzoeksmaatregelen om de werkzaamheden veilig te kunnen uitvoeren. Hierbij wordt de geldende wetgeving (ARBO) in acht genomen. Conform het vastgestelde beleid binnen Breda bevindt de Nieuwe Mark zich binnen een "onverdacht" gebied voor de aanwezigheid van niet gesprongen explosieven.

Milieukundige kwaliteit vrijkomende materialen en bodem

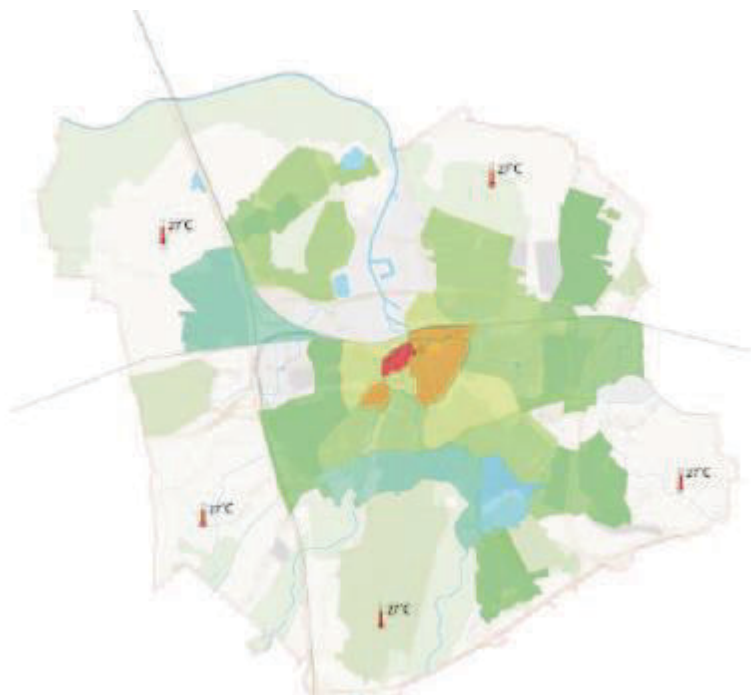
In 2020 en 2021 is door de Omgevingsdienst Midden- en West- Brabant een milieu hygiënisch bodemonderzoek uitgevoerd. De af te voeren gronden vanuit het tracé worden uiteindelijk op basis van de daarvoor geldende regels en normen afgevoerd. Het is niet de verwachting dat het aspect bodem een belemmering gaat vormen bij de verdere uitwerking en uitvoering van het plan.

Hittestress

Hittestress ontstaat wanneer mensen hinder ondervinden van (te) hoge temperaturen. Dit uit zich in een lagere arbeidsproductiviteit, gezondheidsproblemen en leidt bij groepen als jonge kinderen en ouderen zelfs tot sterfte. Door klimaatverandering heeft dit onderwerp meer aandacht gekregen. We krijgen in de toekomst te maken met extremer weer waarbij hoge temperaturen vaker voor gaan komen. Dit wordt versterkt door het hitte-eiland effect. Uit onderzoek (TNO, 2012) blijkt dat ook Breda te maken heeft met het hitte-eiland effect. Dit effect is in de binnenstad van Breda het sterkst (zie Figuur 3.4). Gemiddeld is het in de gemeente Breda overdag 4,7 graden warmer dan in het buitengebied. Steden met veel bebouwing en verharding laten vaak een sterker hitte-eiland effect zien. Een manier om dit effect te beperken is dan ook de aanleg van groen en het verminderen van de verharding in een stad.

Het afronden van de Nieuwe Mark leidt tot minder verharding in Breda en heeft daarmee een verkoelend effect op de omgeving. Onderzoek (Klok et al., 2010) laat zien dat het vervangen van 1 procent van het verharde oppervlak door onverhard oppervlak de gemiddelde oppervlaktetemperatuur in een buurt 0,1 graad laat dalen. We nemen aan dat deze verhouding ook opgaat voor water als vervanging van verhard oppervlak. In Breda voegt de Nieuwe Mark 2 procent water toe ten opzichte van het totale buurtoppervlak¹⁷. Dit leidt tot een temperatuurdaling van 0,2 graden Celsius.

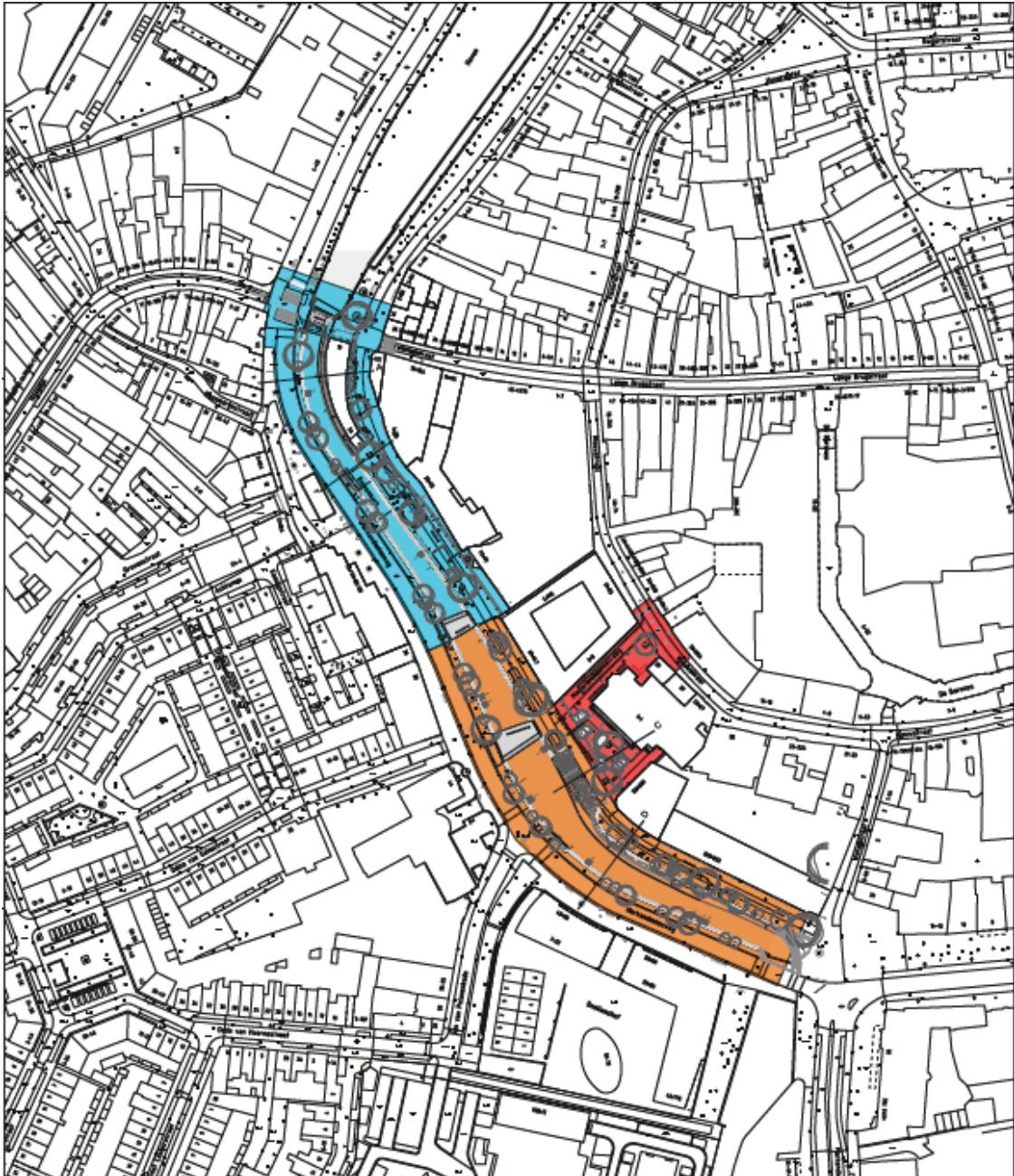
Kaartje: Hitte-eiland effect Breda

6. Wijze waarop het werk wordt uitgevoerd

Na een periode van plannen maken en voorbereiden zal in het eerste kwartaal van 2022 gestart worden met de uitvoering van de eerste fase van de aanleg van de rivier de Nieuwe Mark. Het werk van de eerste fase wordt de komende jaren in drie fasen uitgevoerd.

Oranje fase	:	2022-2023
Blauwe fase	:	2023-2024
Rode fase	:	2024 (betreft herinrichting openbare ruimte)

7. Beschrijving van de treffen voorzieningen, gericht op het ongedaan maken of beperken van nadelige gevolgen

Behalve tijdelijk hinder vanwege de uitvoering van de werkzaamheden, worden voor de uitvoering van fase I worden geen nadelige gevolgen voor de omgeving verwacht. De aannemer moet de werkzaamheden trillings- en geluidsarm uitvoeren en moet de omgeving continu op de hoogte houden van de omleidingsroutes en mogelijk overlast gevende werkzaamheden. Het is niet toegestaan om zonder ontheffing van het bevoegd gezag te werken buiten reguliere werktijden.

Na realisatie van fase II en III is een positief hydrologisch effect bekend.

- Dit projectplan betreft echter alleen Fase I. Deze fase heeft geen negatieve hydrologische invloed. (zie bijlage Geotechnisch advies van de Nieuwe Mark te Breda)

(Financieel) nadeel

Als gevolg van dit projectplan wordt er geen (financieel) nadeel voorzien. Indien een belanghebbende ten gevolge van dit besluit toch schade lijdt of zal lijden, die redelijkerwijs niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven en ten aanzien waarvan de vergoeding niet of niet voldoende anderszins is verzekerd, kan er op grond van artikel 7.14 van de Waterwet een verzoek om nadeelcompensatie worden ingediend. Voor de wijze van indiening van een dergelijk verzoek en voor de procedure wordt verwezen naar de Verordening schadevergoeding waterschap Brabantse Delta en onze website (www.brabantsedelta.nl/nadeelcompensatie-aanvragen).

8. Legger, beheer en onderhoud

Het verdiepen van de huidige Nieuwe Mark brengt een verandering van het profiel te weeg. Conform dit projectplan wordt de legger na realisatie van de overige fasen II en III aangepast. Deze leggerwijziging vindt plaats na realisatie van alle drie de fasen.

De volgende onderdelen gaan onderdeel uitmaken van de legger:

- De open verbinding Nieuwe mark (incl. Haven), fase I;
- Het kunstwerk, fase II en fase III;

****De leggerwijzigingsprocedure verzorgt het waterschap pas na uitvoering van alle fasen****

Beheer en onderhoud

In de samenwerkingsovereenkomst is verdeling van de verantwoordelijkheden opgenomen. De gemeente Breda is verantwoordelijk voor beheer en onderhoud van de volgende aspecten:

- Beheer openbare ruimte
- Constructief onderhoud van de kadeconstructies/bruggen
- Nautisch beheer

Waterschap Brabantse Delta is verantwoordelijk voor het beheer van de volgende aspecten

- Waterkwantiteitsbeheer
- Waterkwaliteitsbeheer
- Natte doorstroomprofiel

In de laatste fase zal het beheer en onderhoudsplan definitief worden opgesteld en tussen partijen overeengekomen.

9. Samenwerking

Het waterschap treedt op als bevoegd gezag. Het waterschap is daarmee verantwoordelijk voor de voorbereiding, besluitvorming en uitvoering van het projectplan.

Waterschap Brabantse Delta

Het waterschap is bevoegd gezag vanwege de waterstaatskundige maatregelen die nodig zijn om het project in zijn totaliteit te kunnen uitvoeren. Het waterschap werkt hierbij nauw samen met de gemeente Breda vanwege de gemeente belangen die spelen. Het Waterschap Brabantse Delta draagt zorg voor het projectplan Waterwet en de bijbehorende procedure. Hierover zijn afspraken gemaakt in de samenwerkingsovereenkomst.

Gemeente Breda

De gemeente Breda treedt op als opdrachtgever en /penvoerder gedurende de planfase, de aanbestedingsfase en de realisatiefase en is daarmee eindverantwoordelijk voor de uitvoering van het gehele project. De gemeente Breda draagt zorg voor het realiseren van de benodigde ruimtelijke besluiten, zoals het bestemmingsplan en andere publiek- en privaatrechtelijke besluiten benodigd voor de realisatie van dit project.

GreenQuays

Green Quays is het project dat gevormd is in het kader van de subsidie aanvraag UIA voor het project de Nieuwe Mark. Green Quays gaat over de natuur inclusieve ontwikkeling van deze te realiseren kades en omliggende (groene) openbare ruimte. Hiervoor worden verschillende technieken toegepast zoals boomvakken in de kademuren, materiaalkeuzes, afwateringssysteem. De combinatie van deze verschillende technieken toegepast in een binnenstedelijke context maakt dit project uniek. Green Quays is een integraal onderdeel van het project de Nieuwe Mark. Green Quays is gesitueerd in fase 1 van het plan.

Urban Innovative Actions is een initiatief van de Europese Unie gericht op het ondersteunen van innovatieve oplossingen voor urbane uitdagingen. Het oprichten van een partnerschap is voor UIA projecten een verplichting. Dit dient vanuit Europees perspectief lokale partners te zijn. Hierin wordt gestreefd naar een mix tussen publieke, private, kennis en maatschappelijke partners.

Bij GreenQuays zijn de volgende partijen betrokken:

- Gemeente Breda (ontwerp en realisatie kade / openbare ruimte)
- Waterschap Brabantse Delta (Roll-out en scaling up)
- TU Delft (onderzoek materialen)
- Wageningen Universiteit (advisering klimaat adaptief ontwerp)
- Boomkwekerij Van den Berk (ontwikkeling bomen t.b.v. boomvakken)
- Natuurplein de Baronie (advisering klimaat adaptief ontwerp & monitoring)
- Ravon (advisering klimaat adaptief ontwerp & monitoring)
- Wijkraad Stadshart Valkenberg (burgerparticipatie & communicatie)

Ecologie

Op 4 augustus 2020 heeft Regelink Ecologie & Landschap een quickscan uitgevoerd. De Gemeente Breda is van plan om in plangebied Nieuwe Mark de ruimte te herinrichten. Het doel is een bevaarbare verbinding te maken tussen de Singel en de Nieuwe Mark, ten zuiden van het centrum van Breda. Volgens nationale- en internationale regelgeving is het verplicht om voorafgaand aan deze ingreep onderzoek te doen naar de effecten op beschermde gebieden (Natura 2000 en Natuurnetwerk Brabant, kortweg NNB) en het eventueel voorkomen van beschermde flora en fauna. Tevens is het volgens nationale regelgeving in sommige gevallen verplicht om melding te doen van het kappen van houtopstanden.

Bescherming van Natura 2000-gebieden, soorten en houtopstanden wordt in Nederland vanaf 1 januari 2017 geregeld via de Wet natuurbescherming.

De opgestelde rapportage geeft een eerste inschatting van het effect op beschermde gebieden, geeft aan welke beschermde flora en fauna mogelijk voorkomen in het plangebied en wat de effecten van de ingreep hierop zijn. Wanneer effecten op beschermde gebieden mogelijk aan de orde zijn en of wanneer de aanwezigheid van beschermde flora en fauna niet afdoende kan worden aangetoond of uitgesloten, is er nog aanvullend onderzoek nodig. Omdat verwacht werd dat in het plangebied belangrijke functies voor vleermuizen aanwezig zijn is tevens onderzoek naar deze diergroep uitgevoerd. Het rapport met kenmerk Ecologische quickscan en vleermuisonderzoek | Nieuwe Mark | RA18251-02 is als bijlage toegevoegd aan dit Projectplan.

DEEL 2 – VERANTWOORDING

In dit deel van het projectplan waterwet komt de verantwoording voor het plan aan bod. Beleid, wetten, regels en afspraken op allerlei niveaus zijn van invloed op de planvorming en realisatie van het inrichtingsplan. Aan welke wetten en regels is voldaan? Welk beleid is de grondslag voor het project? Welke keuzes zijn gemaakt en wat is de onderbouwing daarvan?

2.1 Wet- en regelgeving

Alle initiatieven tot het nemen van (waterstaatkundige) maatregelen vinden hun basis in wetten, regels en beleid. Deze kunnen zowel een rechtvaardiging als een beperking vormen voor de in een projectplan te maken keuzes. In dit hoofdstuk wordt inzichtelijk gemaakt op welke wijze wetten en regels een rol hebben gespeeld bij de totstandkoming van het plan. De diverse wetten worden vanaf hogere overheden (Europees niveau)) naar lagere (gemeentelijke) overheden beschreven, te weten:

- Kaderrichtlijn Water – Europese Unie
- Waterwet – Nederlandse overheid
- Wet Natuurbescherming – Nederlandse overheid
- Wet op de Archeologische Monumentenzorg – Nederlandse overheid
- Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken – Nederlandse overheid
- Wet Bodembescherming – Nederlandse overheid
- Verordening Ontgrondingen – Provincie Noord-Brabant
- Conventionele explosieven – diverse wet- en regelgeving

2.1.1 Kaderrichtlijn Water

De Kaderrichtlijn Water is opgesteld door de Europese Unie om de waterkwaliteit in Europa te verbeteren en is sinds 2000 van kracht. In de richtlijn staan afspraken die ervoor moeten zorgen dat uiterlijk in 2027 het water in alle Europese landen voldoende schoon en gezond is. De Kaderrichtlijn Water bepaalt dat betrokken landen voor elk stroomgebied een stroomgebiedbeheerplan opstellen. Hierin staan milieudoelstellingen voor het grond- en oppervlaktewater. Naast de stroomgebiedbeheerplannen zijn ook maatregelenprogramma's opgesteld. Hierin staan de maatregelen om deze doelstellingen te bereiken. Voorbeelden van maatregelen zijn het verwijderen van waterbodems, het uitvoeren van beekherstel, realiseren van vismigratie. De beheerplannen en maatregelprogramma's worden elke zes jaar herzien. De actuele plannen gelden sinds 22 december 2015 en de nieuwe plannen voor 'ontwerp-stroomgebiedsbeheerplannen 2022-2027' liggen tot september 2021 ter inzage. De Kaderrichtlijn Water is niet vrijblijvend. Het behalen van milieudoelen vormt een verplichting, de toestand van oppervlaktewater, grondwater en beschermde gebieden moet gerapporteerd worden. Aan de hand van die rapportage wordt door de waterbeheerder bepaald welke maatregelen er genomen moeten worden.

Op fase I van de Nieuwe Mark zijn geen doelstellingen inzake de Kaderrichtlijn Water van toepassing. Uiteraard is de Kaderrichtlijn Water wel van toepassing op het totale project waarbij fase II en III zijn gerealiseerd. Hiervoor wordt een apart projectplan opgesteld.

2.1.2 Waterwet

De Waterwet regelt in hoofdzaak het beheer van watersystemen, waaronder waterkeringen, oppervlaktewater- en grondwaterlichamen. De wet is gericht op het voorkomen dan wel beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, de bescherming en verbetering van kwaliteit van watersystemen en de vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen. De Waterwet stelt integraal waterbeheer centraal op basis van het geheel van relaties binnen watersystemen. Denk hierbij aan de relaties tussen waterkwaliteit en -kwantiteit, oppervlakte- en grondwater, maar ook aan de samenhang tussen oppervlaktewater en het gebruik van water. Hiernaast kenmerkt integraal waterbeheer zich ook door de samenhang met de omgeving. Dit komt tot uitdrukking in relaties met beleidsterreinen als natuur, milieu en ruimtelijke ordening.

De Waterwet eist dat de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk wordt uitgevoerd volgens een door het waterschap vast te stellen projectplan, een waterstaatkundig besluit waartegen rechtsbescherming open staat. De gemeente Breda voert de werkzaamheden voor de Nieuwe Mark uit om te voldoen aan de doelen van de Waterwet.

Ecologie

Op fase I van de Nieuwe Mark zijn geen doelstellingen inzake de Kaderrichtlijn Water van toepassing. Uiteraard is ecologie wel van toepassing op het totale project waarbij fase II en III zijn gerealiseerd. Zie hetgeen hierover is opgenomen in het rapport Ecologische quickscan en vleermuisonderzoek | Nieuwe Mark | RA18251-02.

Waterkwantiteit

Niet van toepassing voor deze fase.

Waterkwaliteit

Niet van toepassing voor deze fase.

Maatschappelijke functies

- Fase I draagt bij aan het verbeteren van de verblijfskwaliteit van de westzijde van de stad;
- Fase I draagt bij aan water recreatieve functies zoals onder meer de pleziervaart;

2.1.3 De Keur

De Keur is een aanvulling op regels uit de Waterwet. De Keur is van toepassing op de rivieren, beken, sloten, grondwater en waterkeringen die in beheer zijn bij het waterschap. In de Keur zijn verbodsbepalingen opgenomen, waarmee inbreuk van derden op het watersysteem kunnen worden voorkomen. Voor wijzigingen in de natte infrastructuur en voor obstakels en activiteiten op onderhoudsstroken langs leggerwateren kan in uitzonderingsgevallen een vergunning van de Keur worden verleend. Onder wijzigingen in de natte infrastructuur vallen o.a.:

- De aanleg van nieuwe of het dempen van bestaande oppervlaktewaterlichamen;
- Het wijzigen van het profiel van bestaande oppervlaktewaterlichamen;
- Het verbinden van oppervlaktewaterlichamen;
- Het aanbrengen van werken, zoals duikers, buizen, stuwen, steigers, bruggen en taludafwerking;
- Het aanbrengen dan wel verwijderen van (opgaande) beplanting en boomgroepen.

- Fase I betreft het wijzigen van het profiel van bestaande oppervlaktewaterlichaam;
- Fase I betreft het aanbrengen van werken, zoals bruggen, buizen, steigers en wandafwerking;
- Fase I betreft het aanbrengen van opgaande beplanting en boomgroepen;

2.1.4 Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming is de Nederlandse wet die de bescherming van natuurgebieden, soorten en bos regelt. De wet is vanaf 1 januari 2017 van kracht en vervangt drie eerdere wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet. In de Wet natuurbescherming staat beschreven dat de verstoring van bedreigde inheemse plant- en diersoorten verboden is. Voor het uitvoeren van ruimtelijke ingrepen verplicht de Wet natuurbescherming de bestaande natuurwaarden in kaart te brengen en indien nodig passende maatregelen te treffen voor het beschermen en in stand houden van de beschermde soorten.

Ten behoeve van het projectplan is een toetsing Wet natuurbescherming uitgevoerd. Er wordt geen toetsing van de effecten van de ontwikkeling op beschermde natuurgebieden (Natura 2000-gebied en/of Natuurnetwerk Nederland) noodzakelijk geacht, met uitzondering van een stikstofberekening. De stikstofberekening is als bijlage 55 opgenomen in de verleende omgevingsvergunning met kenmerk Z2021-001927.

Binnen het plangebied zijn geen waarnemingen van beschermde soorten en/of belangrijke functies voor deze soorten bekend. Dit is los van enkele algemeen voorkomende beschermde soorten waarvoor de provincie vrijstellingen heeft opgesteld. Een ontheffing in het kader van de Wet Natuurbescherming is daarom niet noodzakelijk.

Voor alle beschermde, inheemse vogelsoorten geldt vanuit de Wet Natuurbescherming een verbod op handelingen die nesten of eieren beschadigen of verstoren. Ook handelingen die een vaste rust- of verblijfplaats van beschermde vogels verstoren zijn niet toegestaan. In de praktijk betekent dit dat versturende werkzaamheden alleen buiten het broedseizoen mogen worden uitgevoerd. Werkzaamheden binnen het broedseizoen zijn mogelijk indien is vastgesteld dat er met de werkzaamheden geen nesten of functionele leefgebieden van broedvogels worden verstoord. Daarnaast geldt voor alle in het wild levende flora en fauna de algemene zorgplicht. Deze houdt in dat een uitvoerder werkzaamheden, die nadelig kunnen zijn voor in het wild levende dieren en

planten (ongeacht bescherming), in redelijkheid zo veel mogelijk nalaat of maatregelen neemt om onnodige schade aan deze soorten te voorkomen. In het kader van zorgvuldig handelen, worden de eisen en voorwaarden hieromtrent opgenomen in een ecologisch werkprotocol. De Gedragscodes wet natuurbescherming unie van waterschappen worden in acht genomen. Het ecologisch werkprotocol wordt bij het RAW-bestek bijgevoegd. Een ontgrondingsvergunning en M.E.R beoordeling zijn voor fase I niet benodigd omdat het een bestaand wateroppervlaktelichaam betreft.

2.1.5 Wet op de Archeologische Monumentenzorg

De Wet op de Archeologische Monumentenzorg beoogt het culturele erfgoed (en vooral het archeologische erfgoed) te beschermen. Archeologisch erfgoed zijn alle fysieke overblijfselen, zowel in als boven de grond, die bijdragen aan het verkrijgen van inzicht in menselijke samenlevingen uit het verleden. De uitgangspunten van de wet:

- Archeologische waarden moeten zoveel mogelijk in de bodem worden bewaard en alleen opgegraven als behoud in de bodem (in situ) niet mogelijk is.
- Vroeg in de ruimtelijke ordening al rekening houden met archeologie.
- Initiatiefnemers van ruimtelijke ontwikkelingen moeten in een vroegtijdig stadium aangeven hoe ze met eventuele archeologische waarden bij bodemversturende ingrepen omgaan. Dit houdt in: een verplichting tot vooronderzoek bij werkzaamheden die de grond gaan verstoren. De invoering hiervan wordt geregeld via bestemmingsplannen en vrijstellingen, de mer-plichtige activiteiten en ontgrondingen.
- Bodemverstoorders betalen archeologisch onderzoek en mogelijke opgravingen. De kosten voor noodzakelijke archeologische werkzaamheden komen ten laste van de initiatiefnemer tot de bodemversturende activiteit.

Archeologisch onderzoek plangebied

De gemeente Breda heeft een archeologisch onderzoek gedaan. Geconcludeerd is in dit rapport dat er geen belemmeringen zijn voor de uitvoering van de werkzaamheden. Tijdens de werkzaamheden zal indien noodzakelijk onder begeleiding van een archeoloog registratie van archeologische resten plaatsvinden. In het kader van zorgvuldig handelen, zijn de eisen en voorwaarden hieromtrent opgenomen in een archeologisch werkprotocol. Het archeologisch werkprotocol wordt is bij het RAW-bestek bijgevoegd.

2.1.6 Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken

De Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken (WIBON) vervangt de in 2008 ingevoerde WION. De wet is sinds 31 maart 2018 van kracht. Doel van de WIBON is gevaar of economische schade door beschadiging van ondergrondse kabels of leidingen (zoals bijvoorbeeld: water-, elektriciteit-, gas- en telecomleidingen) te voorkomen. Het Agentschap Telecom, onderdeel van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat, ziet toe op de handhaving van de wet.

Als voorbereiding op de werkzaamheden is er een oriënterende KLIC-melding uitgevoerd.

DEEL 3 – RECHTSBESCHERMING

Dit plan is tot stand gekomen na zorgvuldig onderzoek naar alle relevante belangen en waarden en in afstemming met de kaders vanuit wetgeving en beleid. Toch kan het zijn dat belanghebbenden opmerkingen hebben op het plan en/of vinden dat hun specifieke belang onvoldoende is meegenomen. Daarvoor voorziet de wet in een rechtsbeschermingsprocedure. Dit projectplan is vastgesteld conform de reguliere voorbereidingsprocedure van de Algemene wet bestuursrecht (Titel 4.1 Awb).

3.1 PROCEDURE

3.1.1 Bezwaarschriftprocedure

Dit besluit wordt bekend gemaakt op <http://www.officiëlebekendmakingen.nl>. Daarnaast wordt dit besluit op de website van het waterschap geplaatst. U kunt dit vinden op: www.brabantsedelta.nl/bekendmakingen.

Gedurende de bezwaartermijn van zes weken gerekend vanaf de dag na de terinzagelegging kunnen belanghebbenden tegen dit besluit een bezwaarschrift indienen. Een bezwaarschrift moet gericht zijn aan het dagelijks bestuur van waterschap Brabantse Delta, Postbus 5520, 4801 DZ te Breda. Een bezwaarschrift moet zijn voorzien van de volgende informatie:

- naam en adres indiener;
- dagtekening;
- het nummer van het besluit;
- de reden(en) waarom u zich niet met het besluit kan verenigen;
- handtekening indiener.

Een verzoek aan het dagelijks bestuur, overeenkomstig artikel 7:15 Awb tot vergoeding van de kosten die belanghebbenden redelijkerwijs moeten maken in verband met de behandeling van het bezwaarschrift, moet worden gedaan voordat door het dagelijks bestuur op het bezwaarschrift is beslist.

3.1.2 Beroep en hoger beroep

Tegen de beslissing op het bezwaarschrift kan beroep worden ingesteld bij de rechtbank. Voor het indienen van een beroepschrift is griffierecht verschuldigd. Tegen de uitspraak van de rechtbank kan vervolgens hoger beroep worden ingediend bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

3.1.3 Crisis- en herstelwet

Op de vaststelling van een projectplan is afdeling 2 van hoofdstuk 1 van de Crisis- en herstelwet van toepassing. Dit betekent dat de belanghebbenden in het beroepschrift moeten aangeven welke beroepsgronden zij aanvoeren tegen het besluit. Na afloop van de termijn van zes weken kunnen geen nieuwe beroepsgronden meer worden aangevoerd. Belanghebbenden wordt verzocht in het beroepschrift te vermelden dat de Crisis- en herstelwet van toepassing is.

3.1.4 Verzoek om voorlopige voorziening

Het projectplan treedt na vaststelling in werking, ook al wordt er een bezwaar- of beroepschrift ingediend. Dit betekent dat de maatregelen opgenomen in het projectplan kunnen worden uitgevoerd. Om dit te voorkomen kunnen belanghebbenden gelijktijdig of na het indienen van een bezwaar- en/of beroepschrift een zogenaamd 'verzoek voor het treffen van een voorlopige voorziening' aanvragen bij de Voorzieningenrechter van de rechtbank. Ook in dat geval is griffierecht verschuldigd.

Bijlagen:

- DO De Nieuwe Mark Fase 1 Overzichtstekening
- Geotechnisch advies van de Nieuwe Mark d.d. 3 mei 2018
- Verleende omgevingsvergunning met kenmerk Z2021-001927 (incl. bijlagen)
- Verleende omgevingsvergunning met kenmerk Z2021-003862 (incl. bijlagen)
- Plankaart fase 1
- Archeologisch rapport
- Ecologische quickscan en vleermuisonderzoek | Nieuwe Mark | RA18251-02
- DO tekening Tolbrug 10017235-C-220a